

DE IMPULS VAN FORMAAT

Open jeugdwerk
na corona

FOV
MAAT

2020! De hele wereld gaat op slot.

De coronacrisis en bijbehorende lockdowns schudden het open jeugdwerk grondig door elkaar.

Formaat maakt na bijna twee jaar crisis de rekening en kijkt vooruit: hoe ziet het open jeugdwerk er na de coronacrisis uit?

Na een vreemde periode staan we te springen om een impuls te geven aan het open jeugdwerk. We gaan resoluut voor meer en sterker open jeugdwerk.

We informeren jullie over het ondersteuningsaanbod van Formaat om dat te realiseren. In deze brochure delen we de conclusies uit een breed onderzoek dat we voerden bij 170 initiatieven over heel Vlaanderen. We geven suggesties over hoe lokale besturen het verschil kunnen maken, want één ding is zeker: we kunnen dit niet zonder jullie. We zijn blij dat we eindelijk terug actief kunnen zijn in het veld, en niet alleen digitaal. **We roepen jullie ook op om ons te contacteren via een contactformulier op onze website als jullie in jullie gemeente jongeren kennen die bouwen aan open jeugdwerk en onze ondersteuning kunnen gebruiken.**

In deze brochure lichten we een tipje van de sluier op over hoe we dat in de praktijk brengen.

Inhoud

1 / Open jeugdwerk na de coronacrisis / p. 3

Wat is open jeugdwerk?

“Waar waren we gebleven?” – Een praktijkgericht onderzoek

2 / Wat doet Formaat? / p. 6

Voor alle open jeugdwerkinitiatieven

Specifiek voor geprofessionaliseerde open jeugdwerkinitiatieven

Aanbod voor lokale besturen

Er zijn nog redenen om lid te zijn van Formaat

3 / Vernieuwd en werkbaar subsidiekader voor vrijwilligersinitiatieven open jeugdwerk – de uitgangspunten / p. 12

4 / Oproep: (h)erkennen van open jeugdwerkinitiatieven in jouw gemeente / p. 14

 formaat.be/contact

1 / Open jeugdwerk na de coronacrisis

Wat is open jeugdwerk?

Open jeugdwerk is een vertaling van de verbreding die Formaat al geruime tijd in de sector vaststelt. Het merendeel van de open jeugdwerkinitiatieven noemt zichzelf een jeugdhuis. Daarnaast zien we echter ook heel wat initiatieven die dezelfde bouwstenen en methodiek vooropstellen, maar die zichzelf niet omschrijven als een jeugdhuis. Open jeugdwerk (jeugthuizen, jeugdcentra, zelforganisaties, jeugdclubs, vindplaatsgericht werk, outreachend werk, pleinwerk ...) is er voor jongeren die zelf organiseren en ondernemen.

Heel wat nieuwe jongereninitiatieven, vooral in de centrumsteden, herkennen zich niet in het heersende beeld van de term 'jeugdhuis' als plek waar de toeg centraal staat. Andere nieuwe jongereninitiatieven in bijvoorbeeld wijken met sociaaleconomische uitdagingen die voor het eerst de kans kregen zelf een eigen werking uit te bouwen, noemen zichzelf dan weer zeer resoluut een jeugdhuis.

Formaat gaat daarom voor meer en sterker open jeugdwerk.

Open jeugdwerk is het geheel van initiatieven opgestart door jongeren, voor jongeren. Iedereen is welkom. Iedereen wordt gestimuleerd en ondersteund om initiatief te nemen. Open jeugdwerk is dus het resultaat van jong, lokaal ondernemerschap.

Open jeugdwerk zet de zelforganiserende kracht van jongeren centraal. Het initiatief om invulling te geven aan de werking ligt volledig bij de jongeren zelf. Wat er gebeurt in een open jeugdwerkinitiatief is ondergeschikt aan hoe het gebeurt, namelijk met volledige autonomie van jongeren.

De zoektocht naar een vernieuwd pedagogisch project en de concrete invulling van het concept open jeugdwerk resulteerde in acht bouwstenen en één grondwaarde. Die grondwaarde, openheid, is een centraal principe, een toetssteen waaraan we ook de acht bouwstenen kunnen aftoetsen. De acht bouwstenen bieden een houvast voor wie verder aan de slag wil met open jeugdwerk.

Openheid als grondwaarde voor open jeugdwerk

Open lidmaatschap

Je hoeft geen lid te zijn om te kunnen deelnemen aan activiteiten of initiatief te nemen.

Open activiteiteenaanbod

Het aanbod staat niet vast en varieert op basis van de wensen van initiatiefnemers en/of deelnemers.

Open jeugdwerk staat open voor alle jongeren

Open jeugdwerk staat open voor iedereen. Deelnemen mag, deelhebben kan, maar is niet verplicht.

Open jeugdwerk is open op vlak van thema

Open jeugdwerk legt geen beperkingen op naar inhoud en vertrekt vanuit wat jongeren willen doen en hoe ze dat willen doen.

8 bouwstenen voor open jeugdwerk

Jongeren centraal • *Open jeugdwerk is van, voor en door jongeren*

In het open jeugdwerk staan jongeren aan het roer: zij krijgen een duidelijke plaats in de besluitvormingsprocessen over de organisatie en haar aanbod.

Open Ontmoeting • *Open jeugdwerk creëert kansen voor jongeren om elkaar te ontmoeten*

In open jeugdwerk staat ontmoeting voorop. Daarom is open jeugdwerk breed toegankelijk en laagdrempelig: vrije inloop, bereikbare locatie, democratisch prijzenbeleid ...

Groeien en leren • *Open jeugdwerk is een experimenteerplek waar je kan leren en groeien door te doen en te ervaren*

Open jeugdwerk biedt ruimte om te experimenteren, voor het kennis-maken met een breed palet aan thema's en het ontwikkelen van vaardigheden in brede zin.

Collectief • *Open jeugdwerk vertrekt vanuit groepen jongeren*

Open jeugdwerk is groepswerk en stimuleert netwerkvorming en vriendschappen, ook buiten de gekende kringen.

Democratiserend • *Open jeugdwerk is een experimenteerplek voor dialoog, democratische besluitvorming en participatie*

Open jeugdwerk geeft een plaats aan de stem van jongeren in het besturen van organisaties en het organiseren van projecten. Open jeugdwerk heeft daarbij ook aandacht voor minder dominante meningen en stemmen.

Buurtgericht • *Open jeugdwerk werkt aan open, solidaire en warme buurten*

Open jeugdwerk neemt een rol op in de buurt en neemt jongeren en bewoners mee als partner. Dit creëert betrokkenheid en begrip van buurten naar jeugdwerkinitiatieven en omgekeerd.

Politisierend • *Open jeugdwerk maakt jongeren betrokken, versterkt hen en geeft hen een stem, zodat ze meer impact kunnen hebben op de samenleving*

Open jeugdwerk betreft jongeren en geeft hun een stem in het maatschappelijk debat. Jongereninitiatieven vormen op die manier een spreekbuis voor jongeren en worden gezien als partner door het lokaal beleid.

Gelijkwaardig • *Open jeugdwerk is breed toegankelijk, zet in op gelijkwaardigheid en zet diversiteit in als een sterkte*

Open jeugdwerk is er voor alle jongeren en is zich bewust van ongelijkheid en aanwezige drempels. Open jeugdwerk streeft ernaar om jeugdwerk zo toegankelijk mogelijk te maken.

“Waar waren we gebleven?” – Een praktijkgericht onderzoek

Formaat verzamelde in 2021 een massa informatie bij meer dan 170 aangesloten initiatieven. Met behulp van gestructureerde online vragenlijsten, focusgroepen, interviews en screenings van coronareglementen konden we de voornaamste gevolgen van de coronacrisis op het open jeugdwerk in kaart brengen.

Cijfers en vaststellingen

De impact van de coronapandemie is diepgaand en divers. Enkele concrete cijfers:

- Zo'n 40% van de initiatieven verwacht een afname van het aantal vrijwilligers.
- Meer dan 60% vindt moeilijk nieuwe vrijwilligers. De vrijwilligers die er zijn, houdt men moeilijk betrokken.
- Werkingen die financieel afhankelijk waren van consumptie en verkoop, vooral jeugdhuizen op basis van vrijwilligers, zagen inkomsten verdwijnen. Degenen met lopende rekeningen gingen (bijna) kopje onder door doorlopende vaste kosten.
- Een groot deel van het spaargeld voor investeringen, bijvoorbeeld voor jeugdwerkinfrastructuur, ging verloren tijdens de crisis.
- De werkingen met personeel zagen hun werknemers massaal motivatie verliezen (75%).
- ...

Het open jeugdwerk staat voor een relance en een heropbouw. En dat na anderhalf jaar financiële moeilijkheden, ploeteren door complexe regelgevingen, motivatieverlies bij bestuurders en beroepskrachten en stijgende bezorgdheden rond het psychosociaal welbevinden van de jonge bezoekers én initiatiefnemers.

De sleutel ligt lokaal

Gelukkig staan ze er niet alleen voor: bijna elke gemeente of stad in Vlaanderen heeft – mede dankzij het Corona Noodfonds – in 2020 (financiële) maatregelen genomen om de ergste drama's te vermijden. Waar gemeentes en initiatieven elkaar snel vonden, groeiden ze als partners naar elkaar toe. In sommige gemeentes ontstonden zelfs hele mooie nieuwe verhalen.

Om op een effectieve en duurzame manier uit de crisis te komen, is **investeren in open jeugdwerk belangrijker dan ooit**, zowel financieel als inhoudelijk, praktisch en beleidsmatig.

Samen voor meer en beter open jeugdwerk

Formaat is partner in de (her)opbouw van lokaal open jeugdwerk.

Alle resultaten en aanbevelingen uit het onderzoek zijn hier terug te vinden:

 formaat.be/waarwarenwegebleven

2 / Wat doet Formaat?

Voor alle open jeugdwerkinitiatieven

Ondersteuning op maat van ieder jeugdwerkinitiatief

We ondersteunen, informeren en nog veel meer. Dit doen we niet enkel op vraag, maar ook proactief.

- Elk initiatief is gelinkt aan een **ondersteuner**. Ondersteuners staan persoonlijk in contact met hun toegewezen werkingen. Zo krijgen we zicht op hun noden en hoe we deze samen kunnen aanpakken.
- We gaan **op bezoek**. Op die manier bieden we de best mogelijke ondersteuning aan.
- Initiatieven die botsen op onzekerheden of bezorgdheden kunnen rekenen op een coachingssessie van de betrokken ondersteuner.
- Formaat adviseert over allerlei onderwerpen, van het wijzigen van statuten tot een zware verbouwing.
- Voor tips rond (extra) subsidiekanalen kunnen werkingen ook bij Formaat terecht.
- Nieuwe wetten of aanbevelingen? We pluisen het uit en delen onze bevindingen.
- Werkingen krijgen spontaan advies over zaken zoals fouten in hun statuten of onmisbare en ontbrekende verzekeringen.
- We houden jeugdwerkinitiatieven op de hoogte van belangrijke verplichtingen en deadlines. Denk maar aan rechtspersonenbelasting indienen, boekhouding bijhouden, de goedkeuring van de jaarrekening ...

Vormingen

RADAR

RADAR is hét vormingsweekend voor elke vrijwilliger. Tijdens deze tweedaagse staan vorming en de versterking van initiatieven centraal.

Laptalk

Een Laptalk duurt **maximaal een uur** en gaat over een onderwerp naar keuze. Deze sessies vinden online plaats. Op die manier kunnen we op een snelle en efficiënte wijze de jongeren verder helpen.

Coachingssessies

Een coachinggesprek vindt plaats bij het initiatief en heeft een kortere duurtijd. De jongeren zijn helemaal vrij in het onderwerp dat ze willen bespreken.

Willen ze intensiever aan de slag gaan rond een onderwerp, dan raden we een begeleiding aan.

EQUIPE

EQUIPE bestaat uit drie verschillende trajecten waarin telkens gefocust wordt op één belangrijk thema. Eén van de trajecten is specifiek gericht op beroepskrachten en komt later aan bod.

- **Zakelijk Beheer:** Alle belangrijke informatie die initiatiefnemers nodig hebben om een vzw te runnen, komt hier aan bod.
- **Versterk Je Merk:** Door deze EQUIPE te volgen, leren initiatieven zichzelf meer in de kijker te zetten en hun imago een boost te geven.

Jeugdhuisbegeleiding

Er zijn verschillende losse begeleidingen waaruit initiatieven kunnen kiezen. Verder bieden we ook trajecten aan. Elke begeleiding gaat ter plekke door en heeft een duurtijd van ongeveer drie uur.

Kadervorming

- Opleiding tot animator
- Opleiding tot hoofdanimator
- Opleiding tot instructeur

Orde Op Zaken

Dit traject is aan te raden voor elke vzw die met de handen in het haar zit.

In dit jaartraject gaan we intensief aan de slag met verschillende onderwerpen:

- Intakegesprek met begeleider en ondersteuner
- **Sessie 1:** Jaarrekening & begroting
- **Sessie 2:** Statuten & bestuurders
- **Sessie 3:** Algemene Vergadering
- **Sessie 4:** Patrimoniumtaks, UB0-register & verzekeringen
- **Sessie 5:** Rechtspersonenbelasting & GDPR-wetgeving

NETWERK: voorzitters

Tijdens deze meeting zitten voorzitters uit verschillende streken samen. Dit netwerkmoment bestaat uit een vormingsonderdeel, intervisie en uitwisseling van ervaringen.

Tools

Voorbeeldstatuten

We hebben vier verschillende modelstatuten ter beschikking.

Assist

Assist is het online administratie- en boekhoudprogramma bij uitstek. **Met Assist kunnen open jeugdwerkinitiatieven hun volledige werking online beheren.** Het programma is vooral gekend als eenvoudig boekhoudprogramma voor kleine vzw's, maar biedt daarnaast andere mogelijkheden zoals ledenbeheer, activiteitenbeheer, en de unieke tool 'VZW-Helper'. Door middel van een handige VZW-Checklist en VZW-Kalender krijgen vzw's een overzicht van de wettelijke verplichtingen waaraan ze moeten voldoen én wanneer en op welke manier.

ikorganiseer.be

ikorganiseer.be is een informatiewebsite ter ondersteuning van jonge organisatoren van muziek-evenementen. Het is dé plek waar organisatoren een bundeling van betrouwbare en kwalitatieve informatie en inspiratie kunnen vinden.

Model van een intern reglement

Iedere werking heeft zijn eigenheid. Hét intern reglement bestaat dus niet. Toch zijn er een aantal dingen die best in het reglement worden opgenomen.

Formaat stelde een model van een intern reglement op dat jeugdinitiatieven kunnen gebruiken als inspiratiebron.

 formaat.be/internreglement

IC Verzekeringen

Formaat sloot een overeenkomst met IC Verzekeringen. IC gaat op de verzekeringsmarkt op zoek naar de meest interessante polissen voor en op maat van jeugdwerkingen. Om gebruik te kunnen maken van deze voordelige polissen moet je lid zijn van Formaat.

 formaat.be/lidmaatschap

Leidraad indienen rechtspersonenbelasting

Op onze website vind je een leidraad over hoe je RPB indient.

Leidraad indienen UBO-register

Op onze website vind je een leidraad over hoe je UBO registreert.

Leidraad wijzigen bestuurders vzw met Assist

Op onze website vind je een leidraad over hoe je bestuurders en/of statuten wijzigt.

Begrotingstool

Op onze website vind je een tool waarmee je een begroting kan opstellen.

Sjabloon facturen opstellen

Op onze website vind je een sjabloon waarmee je facturen kan opstellen.

Voorbeeldcontracten voor artiesten

Op onze website vind je sjablonen voor het afsluiten van contracten.

Leidraad wervingsplan vrijwilligers

Op onze website vind je een leidraad voor het werven van vrijwilligers.

ATTENT

Met ATTENT laten jeugdinitiatieven zien dat ze zorg dragen voor hun bezoekers. Ze tonen aan bezoekers, ouders, leden en vrijwilligers dat ze aandacht besteden aan veiligheid en gezondheid. Ze helpen hiermee bovendien ook jongeren om op een verantwoordelijke manier uit te gaan.

Specifiek voor geprofessionaliseerde open jeugdwerkinitiatieven

Vormingen

Basisopleiding voor (beginnende) beroepskrachten

Vijfmaal per jaar organiseert Formaat een tweedaagse met als doel beroepskrachten in het open jeugdwerk een sterke basis te geven.

Dag van de Beroepskracht

De Dag van de Beroepskracht is een jaarlijks vormings- en netwerkevenement voor professionals uit het open jeugdwerk.

Vorming voor gevorderde beroepskrachten – Postgraduaat

Speciaal voor beroepskrachten met meer dan twee jaar ervaring is er ook een postgraduaat.

Internationale studiereis

Jaarlijks vindt er een studiereis plaats om inspiratie op te doen en uit te wisselen met internationale jeugdwerkorganisaties.

Inspiratiedagen – Thematische vormingen – Intervisie

Op vraag en op maat van jeugdwerkers organiseren we enkele inspiratiedagen, thematische vormingen en intervisies per jaar.

NETWERK: Coördinatoren

Dit is een netwerkmoment rond zakelijk beleid en personeelsbeleid voor coördinatoren uit het open jeugdwerk.

EQUIPE: Werkgeverschap

Dit traject is voor bestuurders en personeelsverantwoordelijken van jeugdwerkinitiatieven die een betere werkgever willen worden.

Netwerken

Haven: de jongerencoöperatie voor jonge ondernemers

Formaat ondersteunt Haven voor jonge ondernemers. Haven voorziet zakelijke ondersteuning voor ondernemers en opleiding voor hun coaches.

Netwerk maatschappelijke uitdagingen

Het netwerk maatschappelijke uitdagingen is er voor jeugdwerkers die zich willen engageren om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken.

Netwerk LIVE

LIVE is een netwerk van open jeugdwerkinitiatieven die podiumkansen willen geven aan jonge muzikanten.

Ondersteuning op maat

Coaching van beroepskrachten

Jeugdwerkers worden individueel gecoacht, eenmalig of in een langer traject.

Begeleiding bij aanwervingen

Organisaties kunnen begeleiding vragen bij het aanwerven van hun personeel.

Begeleiding bij opstart tewerkstelling

Via een stappenplan stoomt Formaat organisaties klaar om het werkgeverschap op te nemen.

Lidmaatschap Sociare

Formaatleden met personeel hebben een automatisch lidmaatschap bij Sociare, waar ze terecht kunnen voor info, modeldocumenten en juridisch advies over tewerkstelling.

Aanbod voor lokale besturen

Begeleidingstraject voor lokale overheden

Formaat begeleidt je stad of gemeente met het ontwikkelen van een duidelijke visie op open jeugdwerk. We helpen steden en gemeenten bij het vormen van een goed ondersteuningskader (inhoudelijk, logistiek, financieel) en bij het begeleiden van de jeugdinitiatieven in de stad of gemeente.

Formaat biedt verschillende mogelijkheden aan. Je kiest zelf welk traject het beste bij jouw stad of gemeente past. We vertrekken vanuit een grondige analyse van het open jeugdwerklandschap en de voorziene ondersteuning. We denken na over de toekomst: waar willen de jongeren naartoe met hun jeugdwerking? In een rapport beschrijven we onze bevindingen en formuleren we uitdagingen en kansen voor de toekomst.

Nadien begeleiden we de verschillende actoren om werk te maken van een sterk open jeugdwerk:

- Begeleiding van het lokaal bestuur, met betrekking tot financiële, inhoudelijke, logistieke en infrastructurele ondersteuning.
- Begeleiding van de bestaande jeugdinitiatieven, om hun werking te versterken, herdenken en hun vrijwilligers en beroepskrachten te begeleiden en coachen.

Procedure

Voel je dat er in je gemeente nood is aan een visie op en ondersteuning van open jeugdwerk? Neem contact op met Formaat en vraag een gesprek aan. Na het gesprek maakt Formaat een offerte op. Hierin staat welke stappen we zullen nemen en wat de totale kostprijs is van het traject. De kostprijs van het volledige traject is afhankelijk van het aantal (halve) dagen dat het traject zal duren. We hanteren een vaste dagprijs. De totale kostprijs is afhankelijk van het aantal jeugdwerkingen en de grootte van het traject. Na een verkennend gesprek krijg je zicht op de mogelijke kostprijs.

Praktisch

Heb je vragen? Wil je meer informatie? Wens je een gesprek over een eventueel traject in jouw stad of gemeente? Contacteer de ondersteuners voor lokale overheden via lokaalbeleid@formaat.be.

Er zijn nog redenen om lid te zijn van Formaat

Verbondenheid en slagkracht

Meer dan 400 open jeugdwerkingen staan via Formaat in verbinding. De cijfers spreken voor zich: een verdrievoudiging van het aantal leden op drie decennia tijd.

1. Hierdoor ontstaat er slagkracht voor de sector.
2. We worden ernstig genomen.
3. We kunnen wegen op het beleid.

Formaat wil samen met de leden meer ruimte en kansen creëren voor alle jongeren. Leden investeren mee in een positief klimaat voor de sector.

Financiële voordelen

Een lidmaatschap is te beschouwen als een vorm van extra verzekering. Bestuursleden zijn hierdoor beter op de hoogte van hun verplichtingen, waardoor er minder snel iets fout kan lopen. Een lidmaatschap is ook een investering die een serieus financieel rendement oplevert.

- Korting op **kadervorming en vorming**.
- **IC-verzekeringen**. Er worden verzekeringspolissen voorzien op maat van de sector aan voordelige tarieven. Werkingen betalen minder en zijn beter verzekerd.
- **Assist**. Vzw's kunnen gratis gebruikmaken van het programma Assist voor hun boekhouding en vzw-administratie.
- **Sabam**. Leden kunnen gebruikmaken van het voordelige jeughuistarief 127.
- Formaat zorgt er elk jaar voor dat leden automatisch **vrijgesteld zijn van de onroerende voorheffing**.
- Formaat zorgt voor toestemming dat leden het **EK of WK voetbal** kunnen **uitzenden op groot scherm**.
- **Dokker**: de contactloze bestel- en betaal-app.

1 Een gemiddeld jeugdhuis betaalt voor de belangrijkste verzekeringen (BA, ongevallen, objectieve brand en ontploffing) €199,30.

2 Voor slechts €99 per jaar krijgen jeugdwerkingen een upgrade waarmee ze hun volledige administratie online kunnen beheren. Sinds 2020 wordt dit niet meer geregeld via het lidmaatschap bij Formaat maar door een rechtstreekse betaling aan Assist.

Formaat als belangenbehartiger

Door zich aan te sluiten bij Formaat worden de belangen van werkingen op alle niveaus ter harte genomen.

- **In belangrijke dossiers:** We ijveren al jaren voor de vermindering van de administratieve druk voor jeugdwervingen en jonge organisatoren.
- **In verschillende overlegorganen:** We zijn vertegenwoordigers op Vlaams niveau.
- **Lokale overheden:** We gaan in gesprek met lokale besturen.
- **Verkiezingen:** We schrijven bij alle verkiezingen een memorandum.
- **Bemiddeling:** We doen op verschillende vlakken aan bemiddeling (billijke vergoeding, IC-verzekeringen, SABAM ...) rond onbetaalde facturen om zo extra kosten te vermijden.
- ...

Uitbouwer van netwerken

Formaat investeert sterk in netwerken.

- We organiseren **studiedagen** waar jongerenwerkers en lokale besturen met elkaar in gesprek gaan en dromen over de toekomst van open jeugdwerk.
- Formaat is drager van **ikorganiseer.be**, de website voor de organisator. We doen dit samen met jeugdbewegingen, Vi.be, De Ambrassade en Bataljong.

- Formaat is steraandeelhouder bij de CVBA **Switch**. Deze coöperatie ondersteunt sociaal-culturele organisaties in hun zakelijk beheer.
- Formaat is medeoprichter van de CVBA met sociaal doel **Havencoop**. Deze coöperatie zorgt voor een veilige proeftuin waar jonge ondernemers de ruimte en tijd krijgen om te experimenteren met hun eigen project.
- In steden zoals Antwerpen en Gent hebben we een ruim netwerk en investeren we in experimenten en het bouwen van bruggen. Het meest gekend is Baanbrekers. Hiermee investeren we in de levensloopbaan van jongeren en geven we hun talenten een kans.
- Door een samenwerking met **VAD** kan je via Formaat ATTENT aanvragen.

 formaat.be/project/attent

Prijs lidmaatschap

Het lidmaatschap kost **€207,84**. Nieuwe leden krijgen het eerste jaar een 50%-tarief. Werkingen die onder één organisatie vallen, kunnen gebruikmaken van het tarief voor groepslidmaatschap.

3 / Vernieuwd en werkbaar subsidiekader voor vrijwilligersinitiatieven open jeugdwerk – de uitgangspunten

Niet alle open jeugdwerkinitiatieven bevinden zich in het centrum van het jeugdwerklandschap. Een groot deel van de open jeugdwerkinitiatieven zit in de periferie van het jeugdwerk. Initiatieven breken vaak uit de klassieke invulling van louter vrijetijdsactiviteiten en bouwen al doende bruggen naar beleidsdomeinen zoals welzijn, onderwijs, werk, sociale economie, sport en (jeugd)cultuur.

Het merendeel van de subsidiereglementen voor de ondersteuning van jeugdinitiatieven is niet ontworpen voor werkingen die zelf minder inkomsten bij jongeren kunnen halen of waarvoor het niet opportuun is om dat te doen. Niet alle jeugdinitiatieven kunnen in dezelfde mate eigen inkomsten vergaren. Een jeugdinitiatief met een bar en een feestzaal genereert nu eenmaal gemakkelijker inkomsten dan wanneer men enkel focust op bijvoorbeeld activiteiten en workshops die voornamelijk in de namiddag plaatsvinden. Jeugdinitiatieven die geen inkomsten uit hun werking genereren, hebben het daardoor niet altijd gemakkelijk of raken niet eens opgestart.

Huidige subsidiereglementen richten zich op de organisaties in het centrum, en niet op de 'nieuwe' vormen van open jeugdwerk in de periferie. Op die manier missen we ondersteuning voor een belangrijk en ontwikkelend deel van het jeugdwerklandschap. Vernieuwende initiatieven vinden moeilijk of geen aanslui-

ting bij bestaande kaders en blijven zo onder de radar van lokale ondersteunende diensten en netwerken. In de praktijk merken we dat initiatieven niet door alle voor hen relevante diensten gekend zijn, laat staan dat ze de weg vinden naar de juiste ondersteuning.

Formaat pleit daarom voor een subsidiereglement dat rekening houdt met de diversiteit aan werkingen die het open jeugdwerk rijk is. Hieronder lezen jullie onze belangrijkste uitgangspunten.

Erkenningsvoorwaarden

A Beheer van de vereniging (het jeugdinitiatief)

We bevelen aan om in het subsidiereglement een groeiperiode in te bouwen. Een initiatief kan erkend worden als feitelijke vereniging en intekenen op een reglement, met als voorwaarde dat de wettelijkheden van de vzw-structuur binnen een afgesproken termijn in orde worden gebracht.

We bevelen aan om jongeren een duidelijke plaats te geven in besluitvormingsprocessen. Dat kan echter op verschillende manieren. We zijn geen voorstander van leeftijdsbeperkingen voor het bestuur. We suggereren eerder om ervoor te zorgen dat minstens de helft van de stemgerechtigde leden van de Algemene Vergadering jonger is dan 30 jaar.

B Doelstelling van de vereniging

Open jeugdwerk kent acht bouwstenen die wij naar voren schuiven als parameters die het doel en de aard van te ondersteunen jeugd-initiatieven bepalen. Verder verwijzen we graag naar de modelstatuten voor open jeugdwerk-initiatieven op onze website.

C Ledenlijsten en lidmaatschappen

De namen van de leden van het bestuur zijn gekend via de statuten van de vzw. Formaat is geen voorstander van het verplichten van lidmaatschap en het laten opmaken van ledenlijsten met persoonsgegevens. Lidmaatschap is bovendien geen garantie op betrokkenheid en kan het open karakter in de weg staan.

D Aansluiting bij koepelorganisaties

Formaat is geen voorstander van verplichte aansluiting bij een koepelorganisatie. Het is sowieso raadzaam omwille van de vele voordelen, maar het mag geen verplichting zijn om erkend te worden.

E Verplichte vorming

We stellen voor om vorming volgen als voorwaarde te laten vallen, en eerder als aansporing op te nemen via vormingssubsidies. We moedigen incentives aan tot het volgen van vorming, maar zien het liever niet als een verplichting om erkend te worden als jeugd-initiatief.

Model voor subsidiëring van open jeugdwerkinitiatieven (zonder professionalisering)

Subsidiëring vaste kosten

Formaat vraagt om vaste kosten te subsidiëren, met een plafond voor EGW. We adviseren werkingen daarnaast om gebruik te maken van bestaande formules die we via Formaat aanreiken bij Unisono- en IC-verzekeringen.

De vaste kosten kunnen berekend worden via de vaste kostentool (op onze website). In deze vaste kosten is ook de huur opgenomen indien het initiatief op de privémarkt huurt. In sommige steden zijn er initiatieven die gebruik kunnen maken van een stadsgebouw en andere die op de huurmarkt zijn aangewezen. We pleiten ervoor dat alle initiatieven dezelfde voordelen hebben. Om die reden is de eventuele huurprijs opgenomen onder de vaste kosten. Wanneer er een forfait is opgenomen voor het gebruik van een gebouw van de gemeente, zou een gebouw van een vergelijkbare grootte aan eenzelfde forfaitair bedrag door een andere initiatief gehuurd moeten kunnen worden. Dat laatste vraagt in sommige gevallen een compensatie voor initiatieven die op de privémarkt zijn aangewezen.

 formaat.be/artikel/vaste-kosten-van-een-open-jeugdwerkinitiatief

Activiteitsubsidie

Formaat is geen voorstander van forfaitaire subsidiebedragen op basis van outputindicatoren. De wetgeving rond vennootschappen en verenigingen verplicht organisaties om jaarlijks een begroting op te maken. We adviseren dan ook om steeds te werken met een begroting. De werking kan halfjaarlijks of jaarlijks (als het niet anders kan) een planning maken en daar een begroting in evenwicht voor opstellen. Daarbij kunnen eventuele inkomsten en gevraagde subsidies vermeld worden. Zo is het duidelijk waarvoor de middelen worden aangevraagd. Dit zorgt er ook voor dat werkingen die minder inkomsten uit leden kunnen halen, maar evenveel output realiseren dezelfde kansen krijgen om te overleven.

Waarom geen (structurele) forfaitaire basissubsidie?

- 1 De basissubsidie vaste kosten zorgt voor *level playing field*.
- 2 Men vermijdt stigma. In de plaats van de initiatiefnemers hun doelgroep te laten labelen als kansengroep, pleiten we ervoor om stigma weg te halen. Een project of activiteitsubsidie met een begroting laat hen toe om inkomsten uit leden op een correcte manier aan te geven.
- 3 Men kan/moet duidelijk aangeven welke inkomsten er verbonden zijn aan bepaalde activiteiten. Er moet steeds een begroting worden ingediend waarin zowel uitgaven als inkomsten in evenwicht gebracht worden. Het is niet voor alle werkingen mogelijk of opportuun om eigen inkomsten te vergaren.

4 / Oproep: (h)erkennen van open jeugdwerkinitiatieven in jouw gemeente

Wil je samen met ons een impuls geven aan het open jeugdwerk in jouw gemeente?

Contacteer ons via het invulformulier op onze website en we nemen persoonlijk contact met jou op.

 formaat.be/contact

**FOV
MAAT**

V.U.: Formaat vzw, t.a.v. Kara Eestermans
De Wittestraat 2, 2600 Berchem, Vlaams Gewest
Ondernemingsnummer: 0410 935 352 – RPR afdeling Antwerpen
www.formaat.be – info@formaat.be

Vlaanderen
verbeelding werkt

Formaat vzw

De Wittestraat 2, 2600 Berchem
(T) 03 226 40 83 - info@formaat.be
www.formaat.be